

A ...-i Törvényszék ... (...) ügyvéd által képviselt ... (...) felperesnek - ... (...) ügyvéd által képviselt ... (...) I. rendű és ... (...) ügyvéd által képviselt ... (...) II. rendű alperes ellen kártérítés iránt indított perben meghozta a következő

í t é l e t e t :

A ...-i Törvényszék a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 200.000.- (Kettőszázezer) forint, a II. rendű alperesnek 50.000.- (Ötvenezer) forint elsőfokú perköltséget.

A le nem rótt elsőfokú eljárási illetéket és az állam által előlegezett szakértői költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül a ...-i Ítéltáblához címzett, a ...-i Törvényszéken három példányban benyújtott fellebbezéssel lehet élni.

A törvényszék tájékoztatja a feleket, hogy a ...-i Ítéltábla a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálja el, ha az kizárólag a perköltség viselésére, összegére, vagy az ítélet indokolására irányul. A felek kérelmére a bíróság tárgyalást tart.

A törvényszék tájékoztatja a feleket, hogy a fellebbezési határidő lejárta előtt előterjesztett kérelmük alapján kérhetik, hogy a ...-i Ítéltábla fellebbezésüket tárgyaláson kívül bírálja el.

Az ítélet ellen a fellebbezést előterjesztő fél számára a ...-i Ítéltábla előtti eljárásban a jogi képviselőt kötelező.

I n d o k o l á s :

A törvényszék a felek meghallgatása, a lefolytatott bizonyítási eljárás, a beszerzett szakértői vélemény és okiratok alapján az alábbi tényállást állapította meg.

A felperes mezőgazdasági vállalkozó és az I. rendű alperes között az 1990-es évektől kezdődően folyamatos üzleti kapcsolat alakult ki. A felperes vele kötött bankszámla szerződést és a vállalkozási tevékenységével összefüggő állami támogatások, pályázatok pénzügyi tranzakciót és ezen a bankszámlán bonyolította. 2001. október 17. napján 15.000.000.- forint összegű kisvállalkozások éven túli forgóeszköz hitele elnevezésű hitelt vett fel (3091007 hitelszámon) az I. rendű alperestől 2007. szeptember 30-i lejáratával (továbbiakban: H-1 hitel). A pénzügyi folyósítása 2001. október 20. napján megtörtént.

2003. november 4. napján (30915268 hitelszámú) kölcsönszerződés kelt a felperes és az I. rendű alperes között 7.507.000.- forint összegre, (továbbiakban: H-2 hitel). Ez egy technikai kölcsönszerződés volt, vagyis a hitel a felperes bankszámláján nem került jóváírásra, az, az állami támogatásba bevont hitelek kiegyenlítésére szolgált. Ezzel a H-1 hitel összege csökkent 2003. november 4-én. Ekkor a hitel egyenlege 5.618.000.- forint volt. A II. rendű alperes részére 2006. december 20-án 1.554.400.- forint összegben engedményezték. A H-2 hitel visszafizetésére a felperes 2004. szeptember 2. napján a ... vissza nem térítendő állami támogatást nyert. Ez alapján

2004. évben 2.502.000.- forint összegű kedvezőtlen térségi támogatás igénybe vételére volt jogosult. Ezt a hitelt 2006. december 20-án 1.562.635.- forint összeggel a II. rendű alperes részére engedményezték.

A felperes és az I. rendű alperes között 2004. január 5. napján egy harmadik kölcsönszerződés jött létre 14.500.000.- forint összeggel (3915213 hitelszámon), éven túli lejáratú forgóeszköz hitel néven (a továbbiakban : H-3 hitel). A kölcsönt a 84/2003. (VII.22.) FVM. számú rendelet alapján a 2003. évben fagykárt és aszálykárt szenvedett mezőgazdasági termelők részére nyújtották kedvezményes hitelként. A kölcsönt az I. rendű alperes 2006. december 20-án 11.901.614.- forint egyenleg mellett engedményezte a II. rendű alperesnek.

Ezen időponttól mindhárom kölcsönt az I. rendű alperesnél 0 forinttal tartották nyilván. A felperes által fedezetül biztosított 83 darab Generáció X életbiztosítási szerződés visszavásárlásra került 8.711.338.- forint értékben, melyet a bank a hiteltörlesztés, ügyleti, késedelmi kamat és kezelési költség kiegyenlítésére számolt el.

Az I. rendű alperes mindhárom szerződést 2005. május 10-én felmondta. Ekkor a H-1 hitelen 152.874.- forint lejárt kamattartozás, a H-2 hitelen lejárt 64.052.- forint kamattartozás, míg a H-3 hitelen 99.693.- forint tőke és 470.608.- forint lejárt kamattartozás állt fenn. A hitelek teljes állománya 22.384.670.- forint volt.

A II. rendű alperes az engedményezett hitelekre a felperessel szemben végrehajtási eljárást kezdeményezett. A felperes által végrehajtás megszüntetése iránt indított perben a ...-i Városi Bíróság az ... számú jogerőre emelkedett ítéletében a lefolytatott bizonyítási eljárás adatai és a ... részéről készített szakvéleményekben foglaltak szerint a végrehajtást mindösszesen 30.522.233.- forintra és a végrehajtási eljárás költségeire korlátozta, ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

A felperes többször pontosított keresetében az I. rendű alperest 41,5 millió forint vagyoni kár és 4,5 millió forint nem vagyoni kár megfizetésére kérte kötelezni a Ptk. 4. § (1) bekezdése alapján, mivel rosszhiszeműen, nem a tisztesség követelményének megfelelően és nem kölcsönösen együttműködve járt el. A Ptk. 4. § (4) bekezdésére alapítottan azért, mert az I. rendű alperes nem az adott helyzetben általában elvárható módon járt el. A Ptk. 5. §-ának (1) -(2) bekezdésére hivatkozva, miután jogával visszaélt és nem a szerződés szerint, valamint nem a Ptk. 525. §-ában foglaltaknak megfelelően érvényesítette az azonnali hatályú felmondási jogát. Ezért szerződés szegést követett el, amiért a Ptk. 318. § (1) bekezdése alapján kártérítésre kötelezhető, valamint a Ptk. 339. § (1) bekezdésére is figyelemmel, mert a felperesnek jogellenesen kárt okozott. Kérte továbbá ezen összeg után kamat megfizetésére kötelezését is.

Az I. II. rendű alperes egyetemleges kötelezését kérte 6.000.000.-forint nem vagyoni kár megtérítésére a Ptk. 76. §-ában foglalt személyhez fűződő joga, valamint a felperes emberi méltóságának alkotmányban biztosított joga megsértése miatt. Ezen összeg után is kamat megállapítását kérte.

Az ítélelhozatalt megelőzően keresetét akként pontosította, hogy az általa korábbiakban megjelöltek túl kéri a becsatolt szakértői véleményben kimunkált összegek megfizetésére is az I.rendű alperes kötelezését.

A felperes 46. sorszám alatt csatolta ... magánszakértő véleményét, aki a felperes kárigényét a következő jogcímeken és összegekben jelölte meg:

- I. A kedvezőtlen térségi programból visszaigényelhető 7.507.000.-forint támogatás összegét.
- II. A biztosítási költségek indokolatlan beváltása miatti 2.196.158.-forint vagyoni hátrányt.
- III. A felperes hozzájárulása nélkül visszaváltott 5 db. életbiztosítási kötvény 625.000.-forintos értékét.
- IV. A hitelgarancia kezességvállalás indokolatlan beváltása miatt 2.331.600. forint vagyoni hátrányt.
- V. Az indokolatlan azonnali hatályú felmondás miatt elszámolt 1.765.437.-forint késedelmi kamat veszteséget.
- VI. A hitelfelmondás miatt nem realizálódott 7.380.000.-forint vissza nem térítendő támogatást és az ehhez kapcsolódó vissza nem térítendő 14.760.000.-forint kamattámogatásból 4.130.700.-forintot.
- VII. A bírósági végrehajtás 3.455.025.-forintos előjegyzett költségét.
- VIII. A jogerősen megítélt 822.000.-forint perköltséget.
- IX. A H-3 hitelhez kapcsolódó 7.140.968.-forint állami kezességvállalást.

A szakértő - tanú meghallgatása során a fentieket kiegészítette még 2005. január 1. és június 30-a közötti időszakra számolt 291.699.-forint összegű kamattal, valamint a H-2 hitelhez kapcsolódó - a szakvéleményben el nem számolt - 2.342.953 forint vagyoni hátránnyal.

A felperes hivatkozott arra, hogy az I.rendű alperes által 2005. május 10-én egy levélben közölt, mindhárom szerződés felmondása jogszerűtlen, megalapozatlan volt. Ezen időpontban a felperesnek a hitelek tartozása nem állt fenn, valamint a felmondást szerződésenként egyéniesítve kellett volna megtenni. Nem szolgálhatott felmondás alapjául az sem, hogy a szerződések fedezeteként biztosított ingatlanokat az I. rendű alperest követő rangsorban megterhelte, mivel álláspontja szerint oly mértékű túlbiztosítás történt, hogy további fedezet biztosítása nélkül is elégséges fedezet állt a hitelek biztosítására rendelkezésre. Nem járt el szabályosan az I.rendű alperes a Generáció X biztosítási szerződések visszaváltása és felhasználása során sem. Jogszabályellenesen használta fel a vissza nem térítendő állami támogatást akkor, amikor azt nem az abban meghatározott célra számolta el.

A hitel felmondását követően már nem volt jogosult további Generáció X életbiztosítás visszaváltására.

A II.rendű alperes megsértette a Vht. 40-41. § -aiban foglaltakat, amikor a végrehajtási eljárásban a felperes által teljesített törlesztéseket nem jelentette be.

Az I.rendű alperes a felperes keresetének az elutasítását kérte. Előadta, hogy a számlákkal szemben a Ptk., illetve az akkor hatályban volt pénzforgalmi rendelkezéseknek megfelelően élt beszámítási jogával. A szerződések felmondása a jogszabályi előírásoknak megfelelően történt. Részéről az engedményezéssel a teljes iratanyag átadásra került a II.rendű alperesnek.

A II.rendű alperes a felperes keresetének az elutasítását kérte. Hivatkozott arra, hogy miután a tartozás jelenleg is fennáll, nem követett el jogsértést, amikor a végrehajtási eljárásban nem jelentette be a követelés csökkenését. Ezzel okozati összefüggésben álló kár bekövetkezését, bármilyen hátrány fennállását a felperes nem tudta kimutatni. Azzal, hogy élt a törvényben biztosított végrehajtási jogával, kárt a felperesnek nem okozott és nem tanúsított jogellenes magatartást.

A Ptk. 14. §-a a jóhiszeműség és tisztesség kötelezettségét írja elő a polgári jogok és kötelezettségek teljesítése során.

A Ptk. 318. § (1) bekezdése kimondja, hogy a szerződésszegésre, valamint a kártérítés mértékére a szerződésen kívül okozott károkért való felelősség szabályait kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a kártérítés mérséklésének - ha jogszabály kivételt nem tesz - nincs helye.

A Ptk. 339. §-ában foglaltak szerint aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

A Ptk. 525. §-a a hitelező azonnali hatályú felmondásának a szabályait tartalmazza.

A törvényszék többször tájékoztatta a jogi képviselővel eljáró felperest, hogy a kereseti kérelmének a jogalapját, az alperesek által állított jogellenes magatartását, a felperesi oldalon bekövetkezett kárt, illetve az alperesek jogellenes magatartása és a kár közötti okozati összefüggést a felperesnek kell bizonyítani. Az ezzel kapcsolatban felajánlott bizonyítást a törvényszék lefolytatta, szakértői bizonyítást rendelt el, szakértőül a végrehajtás megszüntetése iránti perben már szakvéleményt készítő ...-át rendelte ki. Vizsgálta a felperes által benyújtott, ... részéről készített magánszakértői vélemény anyagát is, és mindkét szakértőt személyesen meghallgatta.

A törvényszék megállapította, hogy a felperes keresete nem alapos.

Mindenekelőtt kiemeli a törvényszék, hogy jelen peres eljárás tárgya nem a felek közötti elszámolás, nem is végrehajtás korlátozása, vagy megszüntetése volt.

A törvényszéknek azt kellett vizsgálnia, hogy az alperesek részéről sor került-e olyan jogellenes magatartásra, ami okozati összefüggésbe hozható felperesi oldalon kimutatható vagyoni és nem vagyoni kárral. E körben vizsgálni kellett a 2005. május 10-e előtti időszakot abból a szempontból, hogy az I.rendű alperes részéről történt-e jogszabályellenes elszámolás. Vizsgálni kellett, hogy a 2010. május 10-i felmondás jogszerűen történt-e, és hogy az I.rendű alperes ezt követően jogosult volt-e Generáció X életbiztosítás visszaváltására.

A II.rendű alperessel kapcsolatban arról kellett állást foglalni, hogy a végrehajtási eljárásban tanúsított-e olyan jogellenes magatartást, ami azzal oksági összefüggésben a felperesi oldalon kimutatható kárt eredményezett.

Vizsgálni kellett továbbá, hogy az alperesek sértették-e a felperes személyiségi jogait, emberi méltóságát.

A törvényszék ezen kérdésekkel kapcsolatban elsődlegesen ... szakértő szakvéleményéből indult ki. A szakértő egyértelműen úgy nyilatkozott, hogy amikor volt törlesztés, azt megfelelő módon és megfelelő helyre könyvelték. A könyvelés az alapszabálynak, a jogszabályoknak és a valóságnak is megfelelt. A bank kamatszámítása is helyes volt. Helyes volt a bank részéről az is, hogy a vissza

nem térítendő állami támogatásból részben a kincstári incassót egyenlítette ki, miután az állami követelés minden más, még a bank saját követelését is megelőzi.

A bank a Generáció X életbiztosítás beváltása során is az alapszabálynak és a szerződésnek megfelelően járt el, miután a kölcsönszerződés a fedezet sorrendiségénél igen tág teret biztosít a bank számára. Előadta, hogy a felmondás során is a jogszabályi előírások szerint járt el, különös figyelemmel arra, hogy azzal kapcsolatban a teljes vállalkozást vizsgálja. Utalt arra is, hogy a felperest a felmondást megelőzően a bank részint további fedezet biztosítására, részint pénzügyi kibontakozási terv készítésére is felhívta. Továbbá nem csak a hiteltörlesztést, a kamatot és a működési költséget is finanszírozni kell. Ez pedig pusztán hitelből már nem biztosítható, erre fedezetet csak egy működő gazdálkodás nyújthat.

A felperes által becsatolt ... által készített magánszakértői vélemény annyiban megegyezik a perbeli szakértői véleménnyel, hogy a felperesnek 2005. május 10-én mindhárom kölcsönön volt lejárt tőke vagy kamat és költség tartozása. Álláspontja szerint a bank a Generáció X életbiztosítási szerződések visszaváltását nem a jogszabályi előírásoknak megfelelően tette és az elszámolás sem aszerint történt. Ezt azonban értékelhető módon nem támasztotta alá. A hitelfedezet csökkenése nem indokolta a felmondást, miután a rendelkezésre álló hitelfedezet is elégséges garanciát biztosított.

A rendelkezésre álló biztosítási szerződések rögzítik, hogy az adós tudomásul veszi, hogy az ... jogosult kiválasztani milyen sorrendben kívánja a biztosítékok közül követelését kielégíteni. Rögzítik azt is, hogy az adós köteles haladéktalanul bejelenteni a kölcsön fedezetét képező - és a kölcsönszerződésben pontosan meghatározott - biztosíték értékében bekövetkezett bármely kedvezőtlen változást, továbbá pótfedezet nyújtására köteles a bank ez irányú felhívására. Köteles továbbá minden évben megküldeni a bank részére éves rendszeres pénzügyi beszámolóit, valamint felhívásra a gazdálkodásával kapcsolatban tájékoztatást adni. A bank jogosult a Polgári törvénykönyv 525. §-ában foglalt esetekben akár azonnali hatállyal is a szerződést felmondani, és azt egy összegben azonnal esedékessé tenni. Azonnali hatályú felmondásra ad alapot az is, ha az adós által adott zálogtárgyat, vagyontárgyat harmadik személy követelése fejében végrehajtás alá vonják.

A szerződések súlyos szerződésszegésnek minősítik a hitel visszafizetéssel kapcsolatos szabályok megsértését, ami a bank részére azonnali hatályú felmondásra ad alapot.

Összevetve ezen szerződéses kikötéseket, a ... szakvéleményében foglaltakkal az állapítható meg, hogy a bank a hiteltörlesztések elszámolása és a felmondás kapcsán, bár kétségtelenül szigorú feltételek mellett, de a szerződésben foglaltak szerint járt el különös figyelemmel arra, hogy mindkét szakvélemény által alátámasztottan a felmondás időpontjában a felperesnek mindhárom szerződésnél volt kamat és költség vagy tőke hátraléka. Nem vitatottan nem tett eleget annak a banki felhívásnak sem, hogy a fedezet csökkenése miatt pótfedezetet biztosítson. Nincs jelentősége annak, hogy a ... szakértő véleménye szerint ezt közgazdasági szempontok indokolták-e. A felperes által aláírt szerződések tételesen meghatározták a szerződés biztosítékait. Pótfedezet biztosítási kötelezettséget arra az esetre írtak elő, ha a szerződésben meghatározott biztosítékok köre csökken. Olyan kitételt a szerződések nem tartalmaztak, hogy amennyiben a csökkenést követően megmaradt biztosítékok is elég fedezetet nyújtanak közgazdasági szempontból, az adós mentesülne ezen szerződéses kötelezettsége alól. De szerződésben vállalt kötelezettsége volt a felperesnek az is, hogy pénzügyi beszámolót, illetve felhívásra gazdálkodásáról tájékoztatást adjon. Maga a felperes sem állította, hogy ezen kötelezettségének eleget tett.

Összességében ezen felperesi szerződésszegések pedig alapot adtak az I.rendű alperesnek a szerződések azonnali hatályú felmondására, függetlenül attól, hogy rendelkezett-e a felperes még egyéb fedezettel a hitel összegére. De alapot adott az I.rendű alperesnek az azonnali hatályú felmondására az is, hogy a felperes több ponton megsértette a Ptk. 525. §-ában foglaltakat is. Nem teszi a felmondást jogszerűtlenné az sem, hogy egy levélben történt a hitel felmondása. Olyan konkrét jogszabálysértést, akár a felmondás előtti elszámolással, akár a felmondási jog gyakorlásával kapcsolatban a fentieken túl a felperes nem jelölt meg, amire a beszerzett szakértői vélemény ne adott volna megnyugtató választ. A magánszakértői vélemény adatai sem gyengítették le annak tartalmát, így a törvényszék újabb szakvélemény beszerzésére nem látott okot. Jogalap hiányában nem tartotta szükségesnek a ...-tól, illetve a ...-tól további információ beszerzését.

A felperes a II.rendű alperessel szemben a Vht. 40-41. §-ában foglaltakra alapított keresete is megalapozatlan. A Vht-nak ezek a szabályai a követelés megszűnésének és csökkenésének bejelentésével kapcsolatos eljárást szabályozták.

A 40. § (2) bekezdés értelmében a végrehajtást kérő felelős a bejelentés elmulasztásából eredő költségért és kárért, valamint a 34. § (5) bekezdésében meg nem említett összegek meg nem fizetéséért.

A felperes - bár erről a törvényszék többször tájékoztatta - olyan költséget vagy kárt, ami a végrehajtási eljárással kapcsolatba hozható lenne, nem jelölt meg. A pénzügyi adatlapon előjegyzett költségek a kártérítés alapjául nem szolgálhatnak. Egyrészt azt maga a végrehajtó is módosíthatja a végrehajtás aktuális adatainak megfelelően, másrészt annak megállapításakor ellene jogorvoslattal lehet élni. Ezen túlmenően ezen igény még jogszerűsége esetén is idő előtti lenne. Önmagában a végrehajtást kérő által a jogai gyakorlása körében megindított végrehajtás és az ahhoz kapcsolódó költségek felmerülése nem is teremthet jogszerű igényt kártérítésre.

A felperes személyhez fűződő joga megsértése körében hivatkozott arra, hogy az egészsége megromlott, családi élete tönkrement és vagyoni szempontból teljesen ellehetetlenült, valamint az eljárások emberi méltóságát is sértették. Ezek alapjául ugyanazon alperesi magatartásokat jelölte meg, melyekről a törvényszék a fentiekben megállapította, hogy azok nem minősülnek jogellenes magatartásnak.

Ezért a felperes személyiségi jogának, emberi méltóságának a megsértése sem nyert bizonyítást a perben, ezért az arra alapított nem vagyoni kár iránti igény sem megalapozott.

Mindezekre tekintettel a törvényszék megállapította, hogy a felperes keresetének jogalapja hiányzik, ezért azt az összecszerűség érdemi vizsgálata nélkül elutasította.

A felperest pervesztessége alapján a Pp. 78. §-ában foglaltak szerint kötelezte az alperesek perrel felmerült költségeinek, az áfát is tartalmazó ügyvédi munkadíjnak a megfizetésére, mely összecszerűség meghatározásánál figyelemmel volt arra, hogy az arányban álljon az alperesek részéről ténylegesen kifejtett munkával.

A felperes személyes költségkedvezményben részesült, ezért a le nem rótt kereseti illetéket és állam által előlegezett szakértői költséget a 6/1986. (VI.26.) IM sz. r. 13. §-14.§-a alapján az állam viseli.

Az ítélet elleni fellebbezés lehetősége a Pp. 233. §-án alapul.

..., 2013. október 22. napján

dr. ... sk.

bíró